

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k Monitorovací zprávě o strategii EU pro udržitelný rozvoj z roku 2011 – hodnocení EHSV (stanovisko z vlastní iniciativy)

(2012/C 229/04)

Zpravodaj: pan PALMIERI

Dne 25. října 2011 se Evropský hospodářský a sociální výbor, v souladu s čl. 29 odst. 2 jednacího řádu, rozhodl vypracovat stanovisko z vlastní iniciativy ve věci

Monitorovací zpráva o strategii EU pro udržitelný rozvoj z roku 2011 – hodnocení EHSV.

Specializovaná sekce Zemědělství, rozvoj venkova, životní prostředí, kterou Výbor pověřil přípravou prací na toto téma, přijala stanovisko dne 11. května 2012.

Na 481. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 23. a 24. května 2012 (jednání dne 23. května), přijal Evropský hospodářský a sociální výbor následující stanovisko 138 hlasy pro, 9 hlasů bylo proti a 12 členů se zdrželo hlasování.

1. Závěry a doporučení

1.1 Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) se domnívá, že monitorovací zpráva Eurostatu (Monitorovací zpráva o strategii EU pro udržitelný rozvoj z roku 2011) je užitečným a důležitým nástrojem k:

- určení doposud dosažených pokroků v plnění cílů evropské strategie udržitelného rozvoje,
- přezkumu a vylepšení cílů, akcí a opatření strategie EU pro udržitelný rozvoj a ke zdokonalení technik a nástrojů měření udržitelného rozvoje, které se v současné době využívají,
- řešení nových rýsujících se výzev, zejména ve světle vlivu na strategii udržitelného rozvoje souvisejícího s globální hospodářskou a finanční krizí.

1.2 V tomto ohledu EHSV lituje, že Komise nevypracovala zprávu o stavu provádění strategie udržitelného rozvoje v EU, a vybízí Komisi a další instituce EU, aby k výsledkům zprávy Eurostatu zaujaly postoj, který by měl být nedílnou součástí strategie a hlavním nástrojem k *politickému* hodnocení doposud přijatých opatření a k určení hlavních směrů pro budoucnost.

1.3 EHSV se tedy domnívá, že je nezbytné vyvinout intenzivnější politické úsilí zaměřené na splnění cílů strategie, počínaje právě snahou o správné měření stavu udržitelného rozvoje, jehož součástí je i vědecké a politické hodnocení účinnosti politických opatření na podporu udržitelnosti.

1.4 Evropský hospodářský a sociální výbor za tímto účelem opět vyzývá ke zohlednění pobídek a úvah Střediska pro sledování udržitelného rozvoje v této oblasti, aby občanská společnost dostala možnost se vyjádřit. Přejít k modelu udržitelnějšího rozvoje bude moci být účinný jen tehdy, začnou-li se uplatňovat demokratické procesy, které zajistí

informovanost a účast veřejnosti na rozhodování prostřednictvím rozvoje struktur pro dialog mezi občanskou společností a odpovědnými politiky.

1.5 EHSV zdůrazňuje příležitost posílit spojitost strategie pro udržitelný rozvoj s dalšími významnými politickými iniciativami EU. Právě horizontální a plošný charakter koncepce udržitelnosti rozvoje vyžaduje úzké provázání se všemi ostatními novými politickými prioritami (sociální rovnost, boj proti chudobě a nezaměstnanosti, sociální spravedlnost, účinné využívání zdrojů, ochrana přírodního bohatství, sociální soudržnost, rozvojová spolupráce).

1.5.1 Tato potřeba vzájemného propojení různých politických strategií EU má mimořádný význam právě v současné fázi vývoje. Kvůli závažným důsledkům způsobeným globální hospodářskou krizí je nezbytné rozlišovat mezi dopady plynoucími z celosvětové hospodářské konjunktury a rozvojem důkladných a strukturovaných dlouhodobých strategií udržitelného rozvoje.

1.5.2 EHSV vyzdvihuje v prvé řadě nutnost lepší spolupráce a integrace mezi strategií EU pro udržitelný rozvoj a strategií Evropa 2020 tak, aby bylo zaručeno, že se opatření strategie Evropa 2020 budou účinně zaměřovat na dosažení větší udržitelnosti rozvoje. Analýza a výzkum nových ukazatelů umožňují zhodnotit účinnost opatření na podporu udržitelných modelů spotřeby a výroby a napomoci monitorování strategie Evropa 2020.

1.6 EHSV doporučuje posílit sociální rozměr udržitelného rozvoje, především v důsledku sociálních problémů, které zapříčinila hospodářská krize – konkrétně růst nezaměstnanosti, nerovnosti a riziko sociálního vyloučení – a které více postihly nejohroženější skupiny, způsobily dlouhodobou řetězovou reakci spočívající ve zhoršení životních podmínek občanů a omezily i možnosti podniknout kroky ke zlepšení ochrany životního prostředí.

1.7 EHSV důrazně podporuje hospodářský rozvoj, který bude s to zaručit hospodářský růst a neutralizovat negativní dopady na životní prostředí a který zohlední hlavní zásady rovných příležitostí, spolupráce a sociální spravedlnosti (jež jsou základem koncepce udržitelného rozvoje).

1.7.1 Evropský hospodářský a sociální výbor podporuje koncepci zeleného růstu a rozvoj zelené ekonomiky uskutečňovaný v dlouhodobém rámci udržitelného rozvoje a snížení nerovných či nestejných příležitostí při přechodu k modelu nízkouhlíkového rozvoje ⁽¹⁾.

1.7.2 EHSV v tomto smyslu vítá doporučení MOP ohledně zelených pracovních míst, aby byly pracovníkům při přechodu k zelené ekonomice zaručeny důstojné pracovní podmínky a kvalitní pracovní místa, takže zelená ekonomika nebude moci kopírovat sociální rozdíly, které vznikly v jiných fázích transformace.

1.8 Při přechodu k udržitelnosti je nezbytné, aby se zvýšily investice do výzkumu a inovací především v oblasti energetiky, což podpoří model rozvoje založený převážně na obnovitelných zdrojích energie a méně závislý na spotřebě fosilních paliv a umožní snížit energetickou náročnost hospodářství, ale může mít také pozitivní vnější vliv na růst a zaměstnanost tím, že budou započaty nové činnosti a podpoří se konkurenceschopnost hospodářství.

1.9 Vedle kvality výzkumu a technologických inovací hraje zásadní roli i odborná příprava. Doprovází občanskou společnost na cestě k jinému modelu rozvoje, poskytuje vhodné nástroje k účinnému řešení problémů, které s tím souvisejí, a posiluje úlohu občanské společnosti jakožto iniciátora změn.

1.10 Zajištění odpovídajících postupů osvěty a vzdělávání v oblasti udržitelného rozvoje je tedy klíčovým cílem, jehož splnění je třeba se přibližovat současně s uplatňováním účinnějších parametrů měření pokroku dosaženého v úsilí o větší udržitelnost.

1.11 Konkrétně by se mělo pokročit na cestě, kterou se EHSV vydal k podpoře vypracování nových ukazatelů měření hospodářského pokroku nad rámec HDP ⁽²⁾, a musí se propojit rozměr kvantity i kvality analýz, a otevřít se tak i vůči vyzdvížení způsobů toho, jak sociální partneři vnímají a hodnotí otázky spojené s udržitelností.

⁽¹⁾ Stanovisko EHSV k tématu *Postoj EHSV k přípravě konference OSN o udržitelném rozvoji (Rio + 20)*, zpravodaj: pan Wilms, Úř. věst. C 143, 22.5.2012, s. 39.

⁽²⁾ Stanovisko EHSV k tématu *Nejen HDP – zapojení občanské společnosti do výběru doplňkových ukazatelů*, zpravodaj: pan Palmieri., Úř. věst. C 181, 21.6.2012, s. 14.

1.12 Pouze společným a sdíleným postupem odborníků, politických a sociálních sil a občanské společnosti bude možné vytvořit novou politickou a sociální kulturu schopnou vypracovat takovou představu rozvoje, která zahrne všechny tři oblasti – hospodářskou, sociální a environmentální –, na nichž staví koncepcí kvalitního a udržitelného lidského pokroku.

2. Úvod

2.1 Aktuální monitorovací zpráva Eurostatu (Monitorovací zpráva o strategii EU pro udržitelný rozvoj z roku 2011) věrně zachycuje strategii EU pro udržitelný rozvoj v roce 2011, nabízí podrobný popis situace členských států EU dva roky po krizi, a umožňuje tedy provést kritické zhodnocení jak hlubokých přeměn probíhajících v našich společnostech, tak probíhající diskuse o možnosti, že by přechod k nízkouhlíkovému hospodářství představoval příležitost, jak zvítězit nad recesí podnícením oživení výroby a zamezením úbytku pracovních míst.

2.2 EHSV chce vzhledem ke své úloze mostu mezi institucemi EU a organizovanou občanskou společností přispět ke úvahám, které z tohoto vztahu plynou, a podpořit účast institucí zastupujících evropské občany na posouzení témat a projektů důležitých pro dosažení hospodářské, sociální a environmentální udržitelnosti rozvoje.

2.3 Cílem tohoto stanoviska je rovněž navázat na předchozí stanoviska, která EHSV vypracoval v rámci přípravy na konferenci OSN o udržitelném rozvoji (UNCSD), jež se bude konat v červnu 2012 v Rio de Janeiro (Rio + 20).

2.3.1 Toto stanovisko je příspěvkem občanské společnosti k jednání summitu Rio + 20, zejména vzhledem k jedné ze dvou klíčových výzev, na něž se summit zaměří: *institucionálnímu rámci pro udržitelný rozvoj*.

3. Obecné připomínky

3.1 Z analýzy údajů ze zprávy za rok 2011 vyplývá, že některé výsledky dosažené v souvislosti s plněním cílů strategie EU pro udržitelný rozvoj by bylo možné přičíst spíše vlivu stávající celosvětové hospodářské konjunktury než provádění dlouhodobých strukturovaných strategií zaměřených na dosažení udržitelného rozvoje. Analýza a řešení rozdílů, které panují mezi členskými státy v oblasti plnění těchto cílů, jsou prioritou.

3.1.1 Co se týče **příznivého vývoje** vyzdvihnutého ve zprávách za období od roku 2000 do současnosti, lze pozorovat:

— pokles počtu osob ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením (navzdory zvýšení počtu chudých pracujících),

- prodloužení střední délky života a zlepšení obecného rámce veřejného zdraví (přestože přetrvávají rozdíly v přístupu k ochraně zdraví),
- snížení emisí skleníkových plynů a zvýšení spotřeby obnovitelných zdrojů energie,
- stabilitu dostatečného množství rozmanitých druhů běžných ptáků jakožto dobrou ilustraci celkového stavu biologické rozmanitosti a integrity přírodních systémů.

3.1.2 Co se týče **nepříznivého vývoje**, lze pozorovat:

- zvýšení poptávky po materiálech, ačkoli byl zaznamenán pozitivní trend růstu produktivity zdrojů,
- zvýšení míry zaměstnanosti starších pracovníků, který však nedosahuje stanoveného cíle pro rok 2010,
- zachování rybolovu překračujícího míru udržitelnosti pro populace ryb,
- dosažení zatím jen *relativního* oddělení hospodářského rozvoje od spotřeby energie v dopravě a chybějící přesun přepravy zboží a osob k ekologicky méně škodlivým druhům dopravy,
- nedosažení cíle 0,56 % HDP na oficiální rozvojovou pomoc vytyčeného pro rok 2010.

3.2 Pokud jde o vliv krize na příznivý/nepříznivý vývoj trendů analyzovaných ve zprávě Eurostatu, konstatujeme, že snížení emisí skleníkových plynů lze na jedné straně přičítat účinnějšímu využívání energie a většímu využívání nízkouhlíkových paliv, na druhé straně je však určováno i recesí, kterou způsobila krize.

3.2.1 Energie se jakožto předpoklad všech hospodářských aktivit jeví jako veličina, která nejvíce souvisí s hospodářským růstem, což dokládá pokles celkové spotřeby energie, který probíhá souběžně s poklesem HDP. Proto je nezbytné učinit další kroky směrem k oddělení hospodářského růstu od environmentálních tlaků prostřednictvím oddělení tvorby bohatství od spotřeby energie.

3.3 Scénář navržený ve zprávě Eurostatu ukazuje, že Evropská unie učinila významný pokrok na cestě k udržitelnému environmentálnímu, hospodářskému a sociálnímu rozvoji, nicméně hospodářství EU stále ještě spotřebovává velké množství energie a produkuje velké množství CO₂, a proto je třeba zintenzivnit úsilí v oblasti hlubokých strukturálních změn, které umožní zahájit dlouhodobý proces transformace neovlivněný stávající celosvětovou hospodářskou konjunkturou.

4. Konkrétní připomínky

4.1 Analýza ukazatelů měřících rozsah **sociálně-ekonomického rozvoje** v období let 2000 až 2011 naprosto jasně ukazuje vliv recese způsobené světovou hospodářskou krizí. To je patrné především při zkoumání *HDP, investic a produktivity práce*.

4.1.1 Negativní vývoj byl zaznamenán v oblasti *nezaměstnanosti a zaměstnanosti*, přičemž obzvláště znepokojivou míru vykazuje nezaměstnanost mladých lidí. Pozitivní trend se naopak rýsuje v tom, že *domácnosti* v reakci na krizi začaly opět *spóřit, že rostou výdaje na výzkum a vývoj a zvyšuje se energetická účinnost*, u níž dochází k absolutnímu oddělení.

4.1.2 Oblast sociálně-ekonomického rozvoje měří pokrok dosažený v budování společnosti založené na inovativním a ekologicky efektivním hospodářství, jež občanské společnosti zajišťuje vysokou životní úroveň. Hospodářská krize měla na plnění těchto cílů negativní dopad. Rozvoj procesu ekologizace hospodářství však může mít při zvládnutí recese mocný pákový účinek a přispět k oživení výroby a zaměstnanosti.

4.2 Z analýzy pokroku dosaženého v souvislosti s **udržitelnými modely výroby a spotřeby** vyplývají rozporuplná zjištění. Přestože EU vykázala nejvyšší účinnost ve využívání zdrojů, jsme svědky neustálého růstu *poptávky po materiálech*. V oblasti energetiky se zvyšuje *spotřeba elektřiny*, ale *celková spotřeba energie* klesá. Co se týče odpadů, upozorňuje se sice na zvýšenou produkci *nebezpečného odpadu*, dochází se však ke zjištění, že klesá množství *jiných než minerálních odpadů* a více se *recykluje*. Dále upozorňujeme na neustálý růst *počtu automobilů*, ale konstatujeme snížení *emisí znečišťujících látek* plynoucí převážně z poklesu zaznamenaného v odvětví dopravy a z šíření *výkonnějších motorů*.

4.2.1 Rozpory vyplývající z analyzovaných ukazatelů naznačují, že neohledně na dosažený pokrok je třeba s ohledem na únosnost ekosystémů dále usilovat o splnění cíle v podobě narušení vazby mezi hospodářským růstem a využíváním zdrojů. Kromě toho je nezbytné provázanějším způsobem zohlednit spotřebu a výrobu, a podpořit tak koncepci životního cyklu výrobků. Proto je nutné více investovat do informačních kampaní propagujících takové vzorce výroby a spotřeby, které budou šetrnější k životnímu prostředí.

4.3 Ukazatele **sociálního začlenění** dokládají spíše příznivý trend, totiž že *ohrožení chudobou či sociálním vyloučením* klesá. Nicméně ohrožení chudobou je vyšší u věkové skupiny 25 až 49 let a v menší míře i u skupiny 18 až 24 let a zvýšila se míra nezaměstnanosti mladých lidí. Naopak se zdá, že došlo k poklesu *intenzity chudoby, nerovnosti příjmů, míry dlouhodobé nezaměstnanosti a rozdílů ve mzdách žen a mužů*.

4.3.1 Mezi nepříznivé trendy patří zvýšení podílu *chudých pracujících*, nedostatečné zvýšení účasti na *celoživotním učení*, které neumožňuje splnit cíl stanovený pro rok 2010, a potřeba většího omezení *míry předčasného ukončování školní docházky*.

4.3.2 Přestože je obrázek vykreslený ve zprávě Eurostatu dostatečně příznivý, musí se zlepšit výsledky v oblasti nedokončování školní docházky a *celoživotního učení*. Ohrožení *chudobou* se totiž týká právě spíše osob s nízkou úrovní vzdělání. Vzdělání a odborná příprava mají kromě toho klíčový význam pro využívání pracovních příležitostí souvisejících s rozvojem zelené ekonomiky, která vyžaduje rozvoj nových, ekologicky efektivních technologií a uzpůsobení kompetencí v souladu s procesy technologických inovací. Odborná příprava je tudíž nezbytná nejen pro podporu začleňování mladých lidí do trhu práce, ale i pro uspokojování potřeb těch, kteří již pracují a musejí čelit novým požadavkům plynoucím z probíhajících přeměn.

4.4 Analýza **demografických změn** ukazuje značné zlepšení míry zaměstnanosti starších osob, prodloužení střední délky života nad 65 let, pokles ohrožení chudobou u osob starších 65 let.

4.4.1 Nehledě na tento pokrok však došlo z hlediska množství i kvality ke zvýšení míry výdajů na blahobyt a veřejný dluh. Demografické změny, jichž jsme svědky (konkrétně nejnižší míra porodnosti a neustálé prodloužování střední délky života), a mezigenerační nerovnováha, která s tím souvisí, si žádají, aby byla vyřešena otázka vytvoření navzájem se začleňující společnosti při zachování udržitelné úrovně veřejných výdajů a přizpůsobování výdajů na blahobyt podle měnících se požadavků, jež s sebou nesou větší poptávku po důchodech, zdraví a dlouhodobé péči.

4.5 Z analýzy **veřejného zdraví** je zřejmé zlepšení směrem k delšímu a zdravějšímu životu: prodlužuje se *střední délka života*, klesá *počet úmrtí z důvodu chronických onemocnění a sebevražd*; dále klesá *výroba toxických chemických látek*, *počet vážných úrazů na pracovišti* a *vystavení hluku*. Naproti tomuto příznivému rámci však nadále přetrvávají rozdíly v *přístupu* různých sociálně-ekonomických skupin *ke zdravotní péči*.

4.5.1 Koncepce veřejného zdraví zahrnuje různé sociální, hospodářské a environmentální aspekty rozvoje (*zdraví a bezpečnost při práci, financování lékařské péče, vystavení znečišťujícím látkám* apod.) a představuje jednu z klíčových výzev strategie EU pro udržitelný rozvoj, která vyžaduje větší úsilí směřující k integrovanému analytickému přístupu, aby bylo možné znovu sloučit tři oblasti udržitelnosti, které se však v konečném důsledku často řeší odděleně.

4.6 Při analýze ukazatelů pro oblast **změny klimatu a energetiky** vyšlo najevo několik významných zlepšení, avšak i dopad hospodářské krize na tyto trendy byl značný, a sice z důvodu úzké vazby mezi energetikou a hospodářským rozvojem. V souvislosti s příznivými změnami lze konstatovat následující: snížení *emisí skleníkových plynů*, jež EU přiblížilo ke splnění cílů snížení do roku 2020 o 20 % a k cíli vytyčenému v Kjótu v roce 2012; zvýšení *podílu energie z obnovitelných zdrojů*, které by do roku 2020 mohlo dosáhnout cíle 20 % podílu energie z obnovitelných zdrojů na pokrytí hrubé domácí spotřeby energie, a větší *využívání obnovitelných zdrojů energie v dopravě*. V neposlední řadě upozorňujeme na pokles *poptávky po energii*.

4.6.1 V souvislosti s nepříznivými změnami naopak uvádíme: zvyšování závislosti na *dovoze energie* v období let 2000 až 2009; nesplnění 21 % podílu obnovitelných zdrojů při *výrobě elektřiny*; zanedbatelný pokrok v *kombinované výrobě energie* a v *přesunutí daňové zátěže z práce na využívání zdrojů*.

4.6.1.1 Výroba a spotřeba energie jsou faktory s největším vlivem na emise CO₂, a tudíž i s globálním environmentálním dopadem. Proto jsou nesmírně důležité *technologické inovace v energetice*. Rozvoj obnovitelných zdrojů a energetické účinnosti může ostatně kromě snížení emisí skleníkových plynů přinést i hospodářské a sociální výhody, určit nové činnosti vytvářející pracovní místa a provázat subjekty zabývající se ochranou životního prostředí se subjekty příslušnými pro hospodářský růst a zaměstnanost.

4.6.1.2 Proto je třeba zajistit, aby hospodářská krize neohrozila probíhající procesy ekologizace hospodářství, které se v současné fázi recese jeví obzvlášť křehké.

4.7 K důsledkům hospodářské krize patří zčásti i významné změny v oblasti **udržitelné dopravy**. Konkrétně se jedná o to, že s menším objemem dopravy v důsledku krize souvisí pokles *dopravních nehod* a snížení *emisí skleníkových plynů* a *spotřeby energie*. Tyto faktory přispěly k *oddělení*, zatím však jen relativnímu.

4.7.1 Za příklad pozitivního trendu lze označit pokrok dosažený ve snižování *emisí CO₂* díky novým automobilům a snížení *emisí znečišťujících látek v ovzduší*. Co se týče nepříznivého trendu, lze naopak konstatovat, že v oblasti *přepravy zboží* ani *přepravy osob* nedošlo k přesunu k *méně ekologicky škodlivým druhům dopravy*.

4.7.1.1 Doprava je komplexním odvětvím, jehož problémy mají různé příčiny, včetně životního stylu a kulturních vzorců spotřeby. V tomto smyslu je doprava pouze příkladem toho, že

má-li být boj proti změně klimatu účinný, nesmí dávat vinu jen politickým opatřením a technickým rozhodnutím, ale také – a to v první řadě – občanům a jejich každodenní rutině.

4.8 Úsilí vyvinuté v oblasti ochrany **přírodních zdrojů** přineslo několik pozitivních výsledků, rozhodující pokrok je však ještě třeba učinit. *Dostatečné množství a rozmanitost četných druhů běžných ptáků* je sice stabilní, nicméně přetrvává nadměrné lovení populací ryb⁽³⁾. Na jedné straně přibývá *chráněných přírodních oblastí*, na straně druhé však pokračuje i *rozšiřování městských oblastí* na úkor *zemědělské půdy a polopřirozených oblastí*.

4.8.1 Přírodní zdroje jsou nejen předpokladem pro rozvoj lidské činnosti v oblasti výroby a spotřeby, ale závisí na nich i rovnováha ekosystémů, jejíž narušení může mít nezvratné důsledky pro celou planetu. Proto je nezbytné vynaložit větší úsilí na zastavení zhoršujícího se stavu životního prostředí prostřednictvím zachování *přírodního bohatství půdy* a jejich *biologicky rozmanitých zdrojů*.

4.8.2 Je nezbytně nutné řešit nedostatky u ekologických měřítek přidáním doplňkových ukazatelů, aby bylo možné lépe zohlednit podmínky biologických zdrojů a současný i budoucí veřejný prospěch související s fungováním ekosystémů.

4.9 Rozvoj **globálních partnerství** od roku 2000 do současnosti ukazuje příznivý trend, a to i navzdory negativnímu dopadu krize na *obchodní toky* (prostřednictvím zvýšení dovozu z *rozvojových zemí a omezení dotací pro zemědělství EU*) a na *financování udržitelného rozvoje a řízení přírodních zdrojů*.

4.9.1 Na druhou stranu však lze pozorovat jen nepatrné zvýšení podílu hrubého národního produktu vyčleněného na *oficiální rozvojovou pomoc rozvojovým zemím*, které neumožňuje splnit cíl vytyčený pro rok 2010. Dále bylo zaznamenáno *snížení rozdílů v emisích CO₂ mezi EU a rozvojovými zeměmi* způsobený zvýšením emisí CO₂ v rozvojových zemích oproti jejich poklesu v zemích Unie.

4.9.2 *Globální partnerství* je zásadním rozměrem strategie EU pro udržitelný rozvoj, protože boj méně rozvinutých zemí

a rozvíjejících se zemí proti rostoucí chudobě, nerovnostem a chybějícímu přístupu ke zdrojům je klíčovou výzvou udržitelného rozvoje. Odtud plyne snaha pomoci nejchudším zemím udržet krok s přechodem k udržitelnosti a čelit celosvětovému nárůstu počtu obyvatel, rostoucím očekáváním z hlediska životní úrovně a rostoucí spotřebě surovin.

4.10 Ukazatele, podle nichž se měří úroveň **řádné správy**, dokládají jak příznivý, tak i nepříznivý trend. Pokud jde o příznivý trend, lze konstatovat: a) značný úbytek případů *porušování předpisů EU* na úrovni členských států, b) skutečnost, že v období let 2007 až 2009 bylo *provedeno více evropských směrnic*, než činil vytyčený cíl 98,5 %, c) větší dostupnost *elektronické správy* základních veřejných služeb a její častější využívání ze strany občanů členských států a d) skutečnost, že polovina dotázaných občanů prohlásila, že má *důvěru v Evropský parlament*. Co se týká nepříznivého vývoje: a) propad *volební účasti* ve volbách do národních parlamentů i ve volbách do Evropského parlamentu, přičemž volby do EP zaznamenaly ještě nižší účast než volby do národních parlamentů (více než 20 % rozdíl ve 27 zemích, pouze 1 země vykázala opačný trend), b) dosud nebyla přijata dostatečná opatření k přesunutí daňové zátěže směrem k vyššímu podílu *environmentálních daní* v celkových daňových příjmech.

4.10.1 Koncepce veřejné správy je úzce svázána s udržitelným rozvojem a s potvrzením zásady sociální a mezigenerační spravedlnosti, která vyžaduje, aby zájmy budoucích generací byly součástí platných dohod mezi generacemi. *Řádná správa* si žádá rozvoj demokratické společnosti prostřednictvím plného zapojení ekonomiky, sociálních partnerů a občanské společnosti a zlepšení struktur pro dialog mezi občany a odpovědnými politiky.

4.11 EHSV zastává názor, že zapojení a účast občanské společnosti má zásadní význam pro dosažení dalšího pokroku na cestě k udržitelnému rozvoji a pro konsolidaci strategie EU pro udržitelný rozvoj. Má-li být občanské společnosti zaručena účast a umožněno přispívat k dosažení udržitelného rozvoje, je zapotřebí rozšířit přístup k poznatkům a informacím o tématech udržitelnosti.

4.12 K zaručení účinnější komunikace je rovněž třeba zavést účinnější parametry k měření pokroku na cestě k udržitelnému rozvoji. Zejména by se mělo pokročit na cestě, kterou se EHSV vydal k podpoře vypracování nových ukazatelů měření hospodářského pokroku nad rámec HDP⁽⁴⁾, jež umožní zahrnout hodnocení kvality životního prostředí a sociální oblasti do hodnocení ekonomiky; musí se propojit rozměr kvantitativní i kvality a otevřít se tak i vůči vyzdvížení způsobů toho, jak sociální partneři vnímají a hodnotí otázky spojené s udržitelností.

⁽³⁾ Stanovisko EHSV k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o společné organizaci trhu s produkty rybolovu a akvakultury, Úř. věst. C 181, 21.6.2012, s. 183.

⁽⁴⁾ Stanovisko EHSV k tématu *Nejen HDP – zapojení občanské společnosti do výběru doplňkových ukazatelů*, Úř. věst. C 181, 21.6.2012, s. 14.

4.13 Rozvoj efektivního *informačního systému* je opravdu dalek toho, aby byl pouze brán na vědomí, neboť je součástí politického a rozhodovacího procesu, a je tudíž základem, na nějž naváže systém sociálních preferencí. Úvahy o samém významu společenského a environmentálního pokroku a následný výzkum nových ukazatelů a nástrojů pro výklad je proto třeba provádět pomocí aktivního zapojení odborníků, politických a sociálních sil a občanské společnosti a prostřednictvím demokratické účasti na rozhodování.

4.14 EHSV by měl rovněž vzít na vědomí, že na základě podkladů Eurostatu nebyla vypracována žádná zpráva o výhledu do budoucna, a požadovat objasnění toho, jak bude příprava politik a budoucího postupu začleněna do prací Komise a členských států.

V Bruselu dne 23. května 2012.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Staffan NILSSON
